

DE BELOFTE IN HUIS GEHAALD

Abraham en Sara ontvangen drie vreemdelingen.

En Jezus is te gast bij Martha en Maria.

Waar het om gaat:

Niet enkel zorgen dat de gast het goed heeft en op verhaal komt,
maar ook openstaan voor wat de gast binnenbrengt en te zeggen heeft.

Wie weet wat je in huis gehaald hebt, God weet!

OVERWEGING

Vaak zijn ze tegenover elkaar gesteld: Maria en Martha, actief en contemplatief,

Maar Maria en Marta zijn niet voor niets twee zussen : ze gaan samen.

Het leven zal nooit voortbestaan als er geen Marta's naast Maria's zijn.

Concrete zorg en aandacht zijn nodig in huis, bedrijf, kerk en maatschappij.

Met het dienen van Martha is dan ook niets mis.

Zoals met waardering verteld wordt hoe Abraham en Sara
met alle zorg een maaltijd klaarmaken voor hun gasten.

Martha ontvangt de gast dan ook in de beste tradities van het Midden Oosten.

Het is ook haar huis, zij is de vrouw des huizes

Wat is er dan mis? Of beter misschien: wanneer gaat het mis?

Als zij vol is van haar invulling van gastvrijheid en haar zus daarmee de maat neemt.

In haar beleving wordt zij dan degene die goed bezig is - in dienst van de gast;
en haar zus wordt degene die fout zit - haar alles laten doen en blijven zitten.

Heer, doet het u niets, dat mijn zuster mij alleen laat dienen?"

En onze Meester neemt het dan op voor Maria: zij deed wél een goede keus.

Weinig is nodig, eigenlijk maar één ding.

Maria heeft het goede deel uitgekozen; dat zal niemand van haar afpakken."

Wat is dat ene goede ding?

Een exegeet reikte mij de volgende sleutel aan.

Dit verhaal volgt na de vraag van de wetgeleerde: wat is het voornaamste gebod:

dat ene dat vóór al het andere komt en waaruit al het andere volgt

- *het ene noodzakelijke dus.*

En het antwoord bestaat uit twee delen die gelijkwaardig zijn, van hetzelfde gewicht.

Het eerste is een oude bekende regel: *God liefhebben met alles* wat je bent en hebt.

De volledige tekst luidt: *Hoor, Israël, heb je God lief .. met heel je wezen.*

Het tweede is ook een oude regel, maar bij godsdienstijveraars uit het zicht geraakt:

heb je naaste lief als jezelf.

Die twee kanten van het ene noodzakelijke worden uitgewerkt in twee verhalen.

Het eerste is de parabel van de barmhartige samaritaan,
waarin de nadruk ligt op daadwerkelijke aandacht die niet wegkijkt van het leed.
Dan komt de passage over de ontvangst van Jezus door Martha en Maria hun huis,
en daar ligt de nadruk op het horen: wat hier en nu Gods woord is.
Die twee horen bij elkaar. Echt horen vraagt om volbrengen.
Maar aan de slag gaan zonder te horen is druk doende zijn, zonder ziel.

Jezus straft niet de zorg af die men besteedt aan de gast.
Dat deden ook niet de vreemdelingen die Abraham en Sara kwamen opzoeken.
Maar die vreemdelingen zijn niet alleen een voorwerp van zorg.
Zij komen zelf ook iets brengen aan die twee die kinderloos dreigen te sterven.
Abraham en Sara worden geroepen om te luisteren naar hun boodschap voor hen.
De gast heeft zelf iets te bieden, iets te melden,
zowel in het verhaal om Abraham als in de vertelling rond Martha en Maria.

De dominicaanse mysticus Eckhart vat het mooi samen.
Hij begint met het op te nemen voor Martha.
Als je almaar verzaligd staart naar de meester die op bezoek komt,
blijf je steken in je eigen geluk.
Martha is goed bezig zou je dus denken.
Thomas van Aquino vindt ook *contemplata tradere* beter dan *contemplatie alleen*.

Maar, zegt Eckhart, je kunt zo bezig zijn met zorgen dat je erin opgesloten raakt.
Dan zit je ook vast in jezelf: je staat niet meer open voor het samenzijn met de gast.
Je laat je niet leiden door wat er met de gast binnenkomt,
maar door je vooropgezette ideeën en ingesleten gewoontes.
Je vangt niets meer op; het *horen* is weg.
Wees zo bezig dat het de liefde niet verstikt, maar door de liefde wordt gedragen.

Martha zijn zit in onze cultuur, in onze opvoeding, in onze genen.
Maar Martha heeft een zus in ons, die gewoonlijk pas later op de voorgrond treedt,
Beetje bij beetje neemt Maria dan de overhand: zomaar bij de geliefde verblijven
en al wat je moet doen vanuit dit samenzijn laten sturen.
Dat geeft lucht, ruimte. Niet alleen aan jezelf
maar ook aan de mens die voorwerp is van je zorg.
Zonder een luisterende aandacht, zou die zich alleen maar belast voelen
door alle goede bedoelingen die je dan rücksichtlos over hem of haar uitstort.

Dat geldt ook van deze viering.
Zingt het koor goed, is de versiering mooi, klinkt de overweging goed:
dat is belangrijk, als uiting van onze betrokkenheid.
Maar waar het om gaat is: wordt onze Gast er niet onder bedolven?
Blijven we oog en oor hebben voor Hem die in deze viering binnenkomt.
Krijgt Hij de kans om te zeggen wat hij wil zeggen?
Worden we echt geraakt en aan het denken gezet?

Bidden wij tot God,
die onze gast wil zijn
en ons aan wil spreken:

Wees nabij, God, aan de slachtoffers van de oorlog en geweld,
die wanhopig zijn en zich in de steek gelaten voelen
- en wij denken in deze dagen aan Syrië en Egypte -.
Wij vragen U ook om wijsheid en kracht
voor de politieke leiders die beslissingen moeten nemen.

Sta hen bij, Heer, die zich inzetten om anderen bij te staan
- verplegenden, verzorgenden en vrijwilligers in de thuiszorg,
zij die optrekken met werklozen, met vluchtelingen.
Geef hen de ruimte om te kunnen luisteren,
en mensen te helpen zichzelf te hervinden.

Wij bidden U voor onze gemeenschap die hier samenkomt.
Laat ons niet in paniek raken of ontmoedigd worden
door de ontwikkelingen van de laatste tijd.
Houd onze ogen en oren open voor onverwacht goede dingen
en voor hetgeen wij elkaar aanreiken in woord en daad.